

си божемъ три години, доклѣ ся изучать на тья работы добрѣ, па тога да гы пратите. — Че не учать ли ся, рѣче, тръговскы науки въ училища-та Ви? — Ни въ едно, отговорихъ му. — Тогась е щета за разноскы-ты, кога не можть училища-та ви да произведжъ божемъ едны тръговцы ако не повече нѣщо. Блажени нищии духомъ! рѣченаясѣтънѣ, па прѣстанж да ми говори за това; ала кого ублажи, да-ли родители-ты или ученицы-ты или други нѣкон, тукъ не можяхъ да му ся договѣдж.

Отъ тья малко примѣры, колко-то казахъ до тукъ, всякой ще види и познае, колко назады смы останжли ные отъ ученыа свѣтъ и каквы сж още наши-ты работы спорядж тѣхны-ты; а всичко това у насъ быва така отъ досегашнж-тж неурядность на наши-ты училища, или съ други думы да го рѣкж: отъ наше-то си немареніе за образование — за по-добъръ животъ. Таково е то кога-то сж ся дръжяли и дръжять училища безъ разлогъ, безъ цѣль, безъ намѣреніе за да извлѣчемъ отъ тѣхъ нѣкаквж ползж и безъ да отговарять тѣ на съврѣменны-ты ни потрѣбы, а само за да си гы *имамы*: да не игражть дѣтца-та, а да ходять *да чешжшь* въ тѣхъ, нѣ не и *да научяшь* нѣчто полезно за прѣзъ жовота имъ. Па каквы-то да были тѣ доседа, добрѣ че гы е имало и тѣхъ: „ела зло че безъ тебе по-зло!“

Нека кажемъ за досегашни-ты ни училища: „всяко нѣчто въ свое врѣмя,“ па дай да видимъ какъ и каквы ни трѣбва да бжджть тѣ пакъ за напредъ, та да ни отговарять на нужды-ты; зачто сега живѣемъ пакъ съвсѣмъ въ друго врѣмя, та и други нужды имамы.

Както гледамы сега у насъ на всеждѣ испопапрѣчены телеграфы-ты така наскоро щемъ видимъ накрѣстосаны и желѣзны пѣтища, кои-то съвсѣмъ наопаки щжть измѣнять наши-ты работы и нашій поминѣкъ. Тогась наши-ти про-сти занаяте не щжть да струвать вечъ пары, нѣ ще ся иска знаяніе: зачто-то мнозина щжть бжджть принудены да испустять нгжж-тж, чюка и мотыкж-тж и да станжть вѣчны слугы на учены-ты. Заради това дайте да побрѣзамы, докле е врѣмя, та да си поправимъ училища-та и да уdonимъ и у насъ наукж-тж и знаяніе-то — това свѣтско богатство. А за всичко това намъ ни трѣбвать добры училища, зачто-то само тыи едни сж, кои-то можть да ны разбудять и